

KRZYSZTOF ŻOK

KLASTER JAKO MOŻLIWA DROGA ROZWOJU PODMIOTÓW
BRANŻY ROLNO-SPOŻYWCZEJ NA PRZYKŁADZIE WIELKOPOLSKI

Słowa kluczowe: klastry, klastering, współpraca w branży rolno-spożywczej, województwo wielkopolskie

STRESZCZENIE

Opracowanie jest próbą omówienia idei klasteringu oraz działalności klastrów. W Polsce, w ostatnich latach nastąpił dynamiczny przyrost ich liczby. Główną rolą klastrów jest rozwój jego członków poprzez współpracę i konkurencję, transfer wiedzy oraz internacjonalizacja uczestników i wdrażanie rozwiązań innowacyjnych. Umacnianie pozycji rynkowej jest możliwe poprzez organizowanie się w silne podmioty o międzynarodowym zasięgu, a osiągnąć to można między innymi poprzez przynależność do klastra. W artykule omówiona została także sytuacja klastrów działających w branży rolno-spożywczej, ze szczególnym uwzględnieniem dwóch wiodących podmiotów z województwa wielkopolskiego. Klaster Spożywczy Leszczyńskie Smaki oraz Klaster Spożywczy Południowej Wielkopolski stanowią przykład jak można rozwijać się, budować silną markę, właśnie dzięki działalności w klastrze.

KRZYSZTOF ŻOK

CLUSTER AS A POSSIBLE WAY OF DEVELOPMENT FOR AGRICULTURE AND FOOD INDUSTRY SECTOR ON EXAMPLE OF
WIELKOPOLSKA REGION

Keywords: cluster, clustering, co-operation within the agriculture and food industry sector, Wielkopolska region

SUMMARY

This elaboration is an attempt to discuss the idea of clustering and cluster activities. There has been a rapid increase of the number of clusters in Poland, in recent years. The main role of clusters is development of their members through co-operation and competition, knowledge transfer, internationalization of participants and implementation of innovative solutions. Strengthening the market position is possible by organizing in form of strong entities with an international reach, which is possible, inter alia, through belonging to the cluster. The article also describes the situation of clusters in the agri-food sector, with particular emphasis on the two leading actors of the Wielkopolska region. Food Cluster „Leszczyńskie Smaki” („Leszno Flavors”) and „Food Cluster of Southern Wielkopolska” are good examples of how to develop, build strong brand, thanks to the activities within the cluster.

e-mail: k.zok@cdr.gov.pl

MONIKA PUCHALSKA

EFEKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA GOSPODARSTW ROLNYCH WYSPECJALIZOWANYCH W PRODUKCJI MLEKA W 2012 ROKU

Słowa kluczowe: efektywność ekonomiczna, gospodarstwo mleczne, FADN

STRESZCZENIE

Celem artykułu było określenie efektywności ekonomicznej gospodarstw wyspecjalizowanych w chowie bydła mlecznego w zależności od skali chowu bydła oraz regionu FADN w 2012 roku. Badanie przeprowadzono w 1 233 indywidualnych gospodarstwach rolnych z całej Polski. Z przeprowadzonych badań wynika, że efektywność gospodarstw specjalizujących się w chowie krów mlecznych była zróżnicowana regionalnie. Gospodarstwa o największej skali chowu krów mlecznych osiągnęły najlepsze wartości wskaźników opłacalności produkcji, sprzedaży i rentowności kapitału własnego. Gospodarstwa utrzymujące w stadzie 10 – 15 krów mlecznych były nierentowne.

MONIKA PUCHALSKA

ECONOMIC EFFECTIVENESS OF SPECIALIZED DAIRY FARMS IN 2012

Keywords: economic effectiveness, dairy farms, FADN

SUMMARY

The aim of the paper is to describe the economic effectiveness in specialized dairy farms in 2012. Agricultural holdings were grouped according to dairy herd size and FADN region. The study was conducted in 1 233 family farms located in Poland. The results show that the economic effectiveness of milk farms varied regionally. Agricultural holdings keeping more than 50 LU of dairy cows obtained the highest values of output profitability, sale profitability and net worth profitability. Farms keeping 10–15 LU of dairy cows were unprofitable.

e-mail: puchalska@fadn.pl

KATARZYNA BRODZIŃSKA, ZBIGNIEW BRODZIŃSKI

IDENTYFIKACJA POTRZEB DORADCZYCH PRODUCENTÓW I PRZETWÓRCÓW BIOMASY Z PRZEZNACZENIEM NA CELE ENERGETYCZNE

Słowa kluczowe: biomasa, energia odnawialna, potrzeby doradcze, źródła informacji

STRESZCZENIE

Podjęty w pracy problem dotyczy identyfikacji potrzeb doradczych producentów i przetwórców biomasy z przeznaczeniem na cele energetyczne. Materiał badawczy stanowiły opinie zebrane drogą wywiadu, w 2013 r., wśród zidentyfikowanych na terenie woj. warmińsko-mazurskiego 123 producentów i 30 przetwórców biomasy.

Wyniki badań wskazują, że system wspierania działań na rzecz wykorzystania biomasy na cele energetyczne to kwestia przyszłości. Istnieje zapotrzebowanie zarówno na usługi doradcze w zakresie wiedzy na temat pozyskania odnawialnych źródeł energii, technologii produkcji roślin z przeznaczeniem na cele energetyczne, a także wykorzystania biomasy oraz możliwości i sposobów jej przetwarzania na energię. W konkluzji stwierdzono, że doradztwo we współpracy z samorządem terytorialnym powinno wspierać tworzenie sprawnych struktur organizacyjnych systemu, który można określić mianem agroenergetyki.

KATARZYNA BRODZIŃSKA, ZBIGNIEW BRODZIŃSKI

THE IDENTIFICATION OF THE ADVISORY NEEDS OF PRODUCERS AND CONVERTERS OF BIOMASS INTENDED FOR ENERGY PURPOSES

Keywords: biomass, renewable energy, advisory needs, sources of information

SUMMARY

The problem discussed in the paper concerns the identification of the advisory needs of producers and converters of biomass intended for energy purposes. The research material was based on opinions collected by means of the survey conducted among 123 producers and 30 converters of biomass. The research was carried out in 2013.

The research results indicate that the system of supporting action for utilizing biomass for energy purposes is a matter of future. There is a need both for advisory service in the subject of acquiring renewable sources of energy, technology of producing plants for energy purposes, as well as for using biomass, including possibilities and methods of converting it into energy. The conclusion states that the advisory in cooperation with local government should support creating efficient organization structures of the system, which can be defined as agroenergetics.

e-mail: katarzyna.brodzinska@uwm.edu.pl

e-mail: zbr@uwm.edu.pl

IZABELA WIELEWSKA, MICHAŁ MAJCHEREK, EWA GOLISZ

ZASOBY WIATRU JAKO PODSTAWOWY CZYNNIK WPŁYWAJĄCY NA ROZWÓJ ENERGETYKI WIATROWEJ NA PRZYKŁADZIE WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Słowa kluczowe: energia wiatru, elektrownie wiatrowe, farmy wiatrowe, odnawialne źródła energii, system energetyczny

STRESZCZENIE

Ludzkość od dawna wykorzystywała siłę wiatru chociażby do napędzania żaglowców, pompowania wody czy mielenia ziarna. Obecnie coraz częściej wykorzystuje się ją do produkcji energii elektrycznej. W tym celu stawia się wiatraki (czyli turbiny wiatrowe) zwykle w postaci tak zwanych farm wiatrowych.

Celem niniejszej pracy jest przedstawienie zasobu wiatru, jako czynnika wpływającego na rozwój energetyki wiatrowej w województwie pomorskim.

Biorąc pod uwagę obszar Polski, teren województwa pomorskiego znajduje się w strefie bardzo dogodnych warunków dla rozwoju energetyki wiatrowej. Położenie nad Morzem Bałtyckim oraz odpowiednie parametry wiatru sprzyjają powstawaniu farm wiatrowych. Najlepsze warunki możliwe do technicznego wykorzystania mieszczą się na obszarach powiatów: słupskiego, wejherowskiego i kartuskiego, bowiem znajdują się tam tereny użytków rolnych o powierzchni 50–130 tys. ha. Powstałe do tej pory farmy wiatrowe w województwie pomorskim mają moc 411,86 MW.

IZABELA WIELEWSKA, MICHAŁ MAJCHEREK, EWA GOLISZ

WIND RESOURCES AS A PRIMARY FACTOR AFFECTING THE DEVELOPMENT OF WIND ENERGY ON THE EXAMPLE OF POMERANIAN PROVINCE

Keywords: wind energy, wind power plants, wind farms, renewable energy sources, energy system

SUMMARY

People have been using the power of wind for a long time for example for sailing ships, pumping water or milling grain. Nowadays wind is being used more often to produce electricity. For this purpose windmills are placed (i.e. wind turbines) usually in the form of so-called wind farms.

The aim of this study is to present the wind resource as a factor affecting the development of wind energy in Pomeranian province.

Taking into account the area of Poland, Pomeranian province is located in the zone of very favorable conditions for the development of wind energy. Location by the Baltic Sea shore and the relevant wind parameters conducive to the emergence of wind farms. The best conditions possible for technical use are located in areas of districts: Słupsk, Wejherowo and Carthusian, because there are areas of agricultural land with an area of 50–130 thousand ha. The existing so far wind farms in the Pomeranian province have the power of 411.86 MW.

e-mail: izabel2000@wp.pl

JOANNA KRZYMIŃSKA, KATARZYNA NIJAK

BIORÓŻNORODNOŚĆ OWADÓW NA PLANTACJI WIERZBY ENERGETYCZNEJ

Słowa kluczowe: wierzba energetyczna, bioenergia, bioróżnorodność, owady, bezkręgowce

STRESZCZENIE

W artykule oceniono potencjał wierzby hodowanej na cele energetyczne jako środowiska życia entomofauny. Badanie liczebności i bioróżnorodności owadów (zarówno drapieżników jak i roślinożernych) przeprowadzono na plantacji w Polowej Stacji Doświadczalnej IOR–PIB w Winnej Górze w latach 2009 i 2010. Zebrano próbę 1840 owadów należących do 7 rzędów i 27 rodzin. Najliczniej reprezentowane były chrząszcze (Coleoptera) i muchówki (Diptera). Stwierdzono wysoki indeks bioróżnorodności. Uznano, że plantacja wierzby jest doskonałym środowiskiem bytowania dla owadów.

JOANNA KRZYMIŃSKA, KATARZYNA NIJAK

BIODIVERSITY OF INSECTS ON SHORT ROTATION WILLOW

Keywords: SRC, willow, bioenergy, biodiversity, insects, invertebrates

SUMMARY

This paper reviews the potential value of SRW plantations as a habitat for invertebrates. It shows the investigation on the number and biodiversity of insects (both predators and herbivores) populating a plantation in IPP–NRI Field Experimental Station Winna Góra, Poland. The study took place in 2009 and 2010. All together 1840 insects were collected. They belonged to 7 orders and 27 families. The most abundant groups were Coleoptera and Diptera orders. The biodiversity index was high. It was determined that SRW plantations are an excellent environment for insects.

e-mail: k.nijak@iorpib.poznan.pl

JAN BOCZEK, STANISŁAW GAWROŃSKI, STEFAN PRUSZYŃSKI

BIOLOGICZNE METODY ZWALCZANIA CHWASTÓW: MOŻLIWOŚCI I PRAKTYKA

Słowa kluczowe: chwasty, biologiczne metody, alelopatia, bioherbicydy, fitofagi

STRESZCZENIE

Aby zdecydować o biologicznym zwalczaniu jakiegoś chwastu należy wpieryw wykonać wiele, często wieloletnich, kosztownych badań zarówno samego chwastu jak i jego wrogów. Ponieważ jednak przy tej metodzie unikamy stosowania syntetycznych herbicydów i chronimy środowisko, metoda ta w niektórych krajach zyskuje na popularności tymbardziej, że są już w świecie dość liczne przykłady udanych zabiegów znacznego obniżenia liczebności i znaczenia danego chwastu. Te przykłady sukcesu dotyczą w dużej mierze chwastów zawleczonych z obcych regionów. Obejmują one rośliny zielne, krzewy i drzewa, rosnące zarówno wśród roślin uprawnych jak i w innych zespołach roślinnych.

Te udane przykłady zwalczania chwastów metodą biologiczną opisywane są z rejonów spoza Europy. W Europie na razie jest to metoda reklamowana, omawiana i są liczne badania wstępne z tego zakresu.

JAN BOCZEK, STANISŁAW GAWROŃSKI, STEFAN PRUSZYŃSKI

BIOLOGICAL CONTROL OF WEEDS: POSSIBILITIES AND PRACTICE

Keywords: weeds, biological control, allelopathy, bioherbicides, herbivores

SUMMARY

The biological control simply aims to use naturally occurring enemies to help reduce the invasive plant's impact on agriculture and environment. Some herbivores and pathogens can be effective biocontrol agents for weeds.

Not all weeds are suitable for biological control. The selection of appropriate target weeds is a serious consideration. It can take up to twenty scientist years to reach a successful conclusion. Environmental considerations may restrict future biological control practice because of increased concerns about possible damage to nontarget native or even agricultural plants. However, biological control has been successfully used against a wide variety of weed types, from a broad taxonomic spectrum, from annual herbs to trees.

The diversity of weeds that have been controlled biologically is a clear indication of a great utility of the method, even it is not possible to predict the outcome of particular projects.

Developing a biological control project requires a substantial investment. Considerably host-specificity testing is done prior to the release of biological control agents to ensure they will not pose a threat to non target species such as native and agricultural plants

In Europe no classical biological control agent has been released against an invasive weed, but many studies are carried out and future expectations lead in this direction.

e-mail: jan_boczek@sggw.pl